

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра романської філології

**ЛІНГВІСТИЧНО-ДИСКУРСИВНІ СТРАТЕГІЇ
В ІСПАНОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ
В СУЧАСНІЙ ПРЕСІ**

Кваліфікаційна робота

на здобуття ОС «бакалавр»
студентки IV року навчання
галузі знань 03 «Гуманітарні науки»,
спеціальності 035 «Філологія»,
спеціалізації 035.051 «Романські мови та
літератури (переклад включно), перша –
іспанська»,
ОП «Іспанська мова та переклад,
англійська мова та друга романська мова»

Дар'ї ПІСКУН

Науковий керівник:

к. філол. н., доц. кафедри романської
філології

Людмила АРТЕМОВА

Рецензент:

к. філол. н., доц. кафедри романської
філології

Олена БРАТЕЛЬ

«Допущено до захисту»

протокол №9 засідання кафедри

романської філології від 19 квітня 2024

Завідувач кафедри _____ **Ірина СИТДИКОВА**

Київ-2024

АНОТАЦІЯ

У даному дослідженні здійснено аналіз лінгвістично-дискурсивних стратегій, що використовуються в іспаномовному політичному дискурсі сучасної преси. Актуальність дослідження обумовлена постійною потребою у вивченні та дослідженні даних явищ. Насамперед відповідно до поставлених завдань визначено поняття дискурсу та політичного дискурсу, розглянуто характеристики іспаномовного політичного дискурсу та його функціонування в пресі, ідентифіковано та досліджено низку лінгвістично-дискурсивних стратегій, що використовуються суб'єктами політичної комунікації.

У роботі підкреслено вплив на політичний дискурс, його розвиток та функціонування низки чинників, таких як соціального, культурного та історичного, що є характерними для іспаномовних суспільств. У дослідженні визначено притаманні політичному мовленню в іспанській мові риси, серед яких можна виділити повторюваність, синонімію, використання конотативної лексики тощо. Окрім того, у дослідженні проаналізовано взаємодію між політикою та журналістикою, показано, як висвітлення політичних подій у ЗМІ може впливати на політичний дискурс і сприяти розвитку демократичних процесів за тієї умови, що ЗМІ є незалежними та дотримуються журналістської етики.

Головний фокус дослідження присвячений вивченню та аналізу лінгвістично-дискурсивних стратегій, що використовуються комунікантами політичного дискурсу задля досягнення різних цілей. Серед досліджуваних лінгвістично-дискурсивних стратегій у роботі було виокремлено стратегії агітації, дискредитації, інтерпретаційно-інформаційну стратегію, а також стратегії самопрезентації, самозахисту та маніпуляції. Кожна з них має відповідні особливості, а застосування даних стратегій супроводжується відповідними тактиками, що використовуються для впливу на аудиторію – від оцінювання та обіцянок в стратегії агітації до навішування ярликів і підміни фактів у стратегії маніпуляції.

Ключові слова: дискурс, політичний дискурс, лінгвістично-дискурсивні стратегії, сучасна преса

ABSTRACT

This study analyses the linguistic and discursive strategies used in the Hispanic political discourse of the contemporary press. The relevance of the study is due to the constant need to study and research these phenomena. First of all, in accordance with the tasks, the study defines the concepts of discourse and political discourse, examines the characteristics of Hispanic political discourse and its functioning in the press, identifies and studies a number of linguistic and discursive strategies used by the subjects of political communication.

The study emphasises the influence on political discourse, its development and functioning of a number of factors, such as social, cultural and historical, which are characteristic of Hispanic societies. The study identifies the features inherent in political speech in Spanish, including repetition, synonymy, use of connotative vocabulary, etc. In addition, the study analyses the interaction between politics and journalism, showing how media coverage of political events can influence political discourse and contribute to the development of democratic processes, provided that the media are independent and adhere to journalistic ethics.

The main focus of the research is to study and analyse the linguistic and discursive strategies used by communicators of political discourse in order to achieve different goals. Among the analysed linguistic and discursive strategies, the study distinguishes those of agitation, discreditation, interpretation and informing, self-presentation, self-defence, and manipulation. Each of them has its own specific features, and the application of these strategies is accompanied by the corresponding tactics used to influence the audience – from evaluation and promises in the agitation strategy to labelling and substitution of facts in the manipulation strategy.

Keywords: discourse, political discourse, linguistic and discursive strategies, contemporary press

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІСПАНОМОВНОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ В СУЧАСНІЙ ПРЕСІ	7
1.1. Основні лінгвістично-дискурсивні стратегії іспаномовного політичного дискурсу сучасної преси.....	13
1.2. Особливості функціонування лінгвістично-дискурсивних стратегій в іспаномовному політичному дискурсі сучасної преси	16
Висновки до першого розділу.....	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЛІНГВІСТИЧНО-ДИСКУРСИВНИХ СТРАТЕГІЙ В ІСПАНОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ СУЧАСНОЇ ПРЕСИ	20
2.1. Аналіз агітаційної стратегії.....	21
2.2. Аналіз стратегії маніпулювання.....	23
2.3. Аналіз стратегії саморепрезентації	25
2.4. Аналіз стратегії дискредитації.....	28
2.5. Аналіз стратегії самозахисту	30
2.6. Аналіз інформаційно-інтерпретаційної стратегії	32
Висновки до другого розділу.....	34
ВИСНОВКИ	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	38
Список довідкових джерел.....	41
Список ілюстративних джерел	41

ВСТУП

Багатогранний за своєю природою, дискурс можна розглядати з різних точок зору, щоб мати змогу зрозуміти, як він формується й трактується в окремих ситуаціях та умовах. Дискурс є соціальним і контекстуальним явищем у своїй сутності, а отже, він передбачає взаємодію між мовцями й слухачами, авторами й читачами тощо, а також піддається впливу соціального середовища, історичного тла й культурного контексту суспільства, у якому функціонує. Незважаючи на численні дослідження поняття дискурсу, чимало аспектів у цій сфері залишаються невирішеними й невивченими. Іноземні науковці Зеліг Гарріс, Мішель Фуко, Еміль Бенвеніст, Тен ван Дейк, Еміліо Алехандро Нуньєс Кабесас, українські дослідники Флорій Бацевич, Алла Белова, Олена Селіванова, Катерина Серажим, Георгій Почепцов та інші зробили внесок у розуміння того, як формується, функціонує та розвивається дискурс у різних обставинах, які чинники на нього впливають та з якими галузями він тісно переплітається.

Політичний дискурс охоплює низку аспектів і впливає на суспільство, у якому функціонує, у тій же мірі, у якій суспільство впливає на його організацію. Він є фундаментальним компонентом у формуванні громадської думки, відображає ідеологію та цілі політичних діячів, має здатність створювати потрібні наративи тощо. Не менш важливим інструментом у поширенні дискурсу є преса та ЗМІ. Журналістика й політика міцно пов'язані між собою, адже їхня спільна ціль не лише проінформувати публіку, але й вплинути на суспільно-політичне середовище, певним чином також і формуючи його. Стратегії, що їх використовують суб'єкти політичної комунікації в пресі, представляють окрему ланку наукового інтересу, що потребує дослідження.

Актуальність роботи пояснюється необхідністю продовжувати вивчення політичного дискурсу як сфери, що досить швидко розвивається та має адаптовуватися до змін у світі.

Практичне значення дослідження визначається фактом, що його матеріали можуть стати в пригоді під час подальшого дослідження політичного дискурсу, застосованих у ньому лінгвістично-дискурсивних стратегій, а також

задля розуміння контексту й умов, у яких функціонує політичний дискурс в іспаномовних країнах.

Мета дослідження – проаналізувати використання лінгвістично-дискурсивних стратегій іспаномовного політичного дискурсу в сучасній пресі.

Досягнення вищезазначеної мети передбачає розв’язання низки конкретних завдань:

- визначити поняття дискурсу в лінгвістиці;
- розкрити поняття політичного дискурсу та його основні ознаки;
- виділити особливості іспаномовного політичного дискурсу в пресі;
- визначити стратегії, що застосовуються в межах іспаномовного політичного дискурсу;

- проаналізувати шляхи й приклади використання лінгвістично-дискурсивних стратегій в іспаномовному політичному дискурсу сучасної преси.

Об’єкт дослідження – іспаномовний політичний дискурс у сучасній пресі.

Предмет дослідження – лінгвістично-дискурсивні стратегії, що їх застосовують комуніканти іспаномовного політичного дискурсу в сучасній пресі.

Для вирішення поставлених завдань були використані такі **методи** дослідження, як метод пошукового аналізу, описовий і компаративний методи, застосовані з метою відбору доцільних прикладів використання лінгвістично-дискурсивних стратегій в іспаномовному політичному дискурсі сучасної преси, проведення їх комплексного огляду та подальшого аналізу.

Структура роботи містить вступ, два розділи, висновки, список використаних джерел – 40. Загальний обсяг роботи становить 46 сторінок, із яких 34 – основний текст.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІСПАНОМОВНОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ В СУЧАСНІЙ ПРЕСІ

Поняття дискурсу охоплює широкий спектр різних видів комунікації. Цей термін включає в себе низку елементів, як-от ролі й стосунки між співрозмовниками, предмет комунікації, фізичне та психологічне середовище, у якому вона відбувається, тощо. Усі ці фактори безпосередньо впливають на те, як комунікація структурується та розуміється. Розмаїття типів дискурсу також залежить від численних чинників, серед них – психологічні, соціальні та культурні елементи, а також конкретна мета комунікації [30, с. 3].

Загалом даний термін є доволі багатозначним та має кілька різних інтерпретацій, оскільки він одночасно охоплює чимало аспектів: від його латинського походження, що означає «розмова, бесіда, пояснення, доказ», до сучасного використання для опису будь-якого структурованого мовного явища, включаючи мітинги, дебати, виступи тощо [7, с. 26]. Зазвичай його трактують як текст або промову, що має на меті донести певне повідомлення одержувачу інформації. Наприклад, згідно з визначенням, поданим у словнику Real Academia Española (RAE), дискурс – це низка слів і фраз, що використовуються для вираження людиною своїх думок або почуттів [40].

Уважається, що близьке до сучасного розуміння цього поняття використав З. Гарріс у своїй статті «Discourse Analysis», визначаючи аналіз дискурсу як метод аналізу зв'язного усного або письмового мовлення [28, с. 3-5]. Е. Бенвеніст відмітив важливу відмінність між дискурсом і текстом, де перше розглядається як процес живого мовлення й діалогу, а друге – як безособова оповідь [16, с. 208-209].

Ф. Бацевич характеризує дискурс як найширшу категорію комунікації, що охоплює передачу ідей, переконань та інформації між людьми. Утім, він зауважує, що контекст, наміри, специфічна динаміка первинної комунікації тощо можуть видозмінитися або повністю зникнути в разі перетворення дискурсу на текст, а натомість з'являються нові смисли й інтерпретації, що їх створює безпосередній споживач [2, с. 153-154].

О. Селіванова зазначає, що в науковій літературі існує тенденція використання поняття дискурсу в наступних значеннях:

- а) зв'язний текст у контексті низки різноманітних чинників;
- б) цілісна комунікативна ситуація, основними компонентами якої є її безпосередні учасники й текст у якості посередника між ними;
- в) стиль спілкування;
- г) зразок мовної поведінки в конкретній галузі [10, с. 568-569].

Н. Карпчук стверджує, що саме завдяки великій кількості комунікативних ситуацій, у межах яких і функціонує дискурс, можна виділити різні його типи – категорії текстів, що мають спільну комунікативну мету, характерні ознаки й особливості та застосовуються у відповідних до контексту випадках [6, с. 10-11]. Наприклад, І. Шевченко та О. Морозова запропонували розрізняти види дискурсу за такими критеріями, як форма (письмова чи усна), вид мовлення (монологічний або діалогічний), соціально-ситуативний параметр (політичний, юридичний, релігійний, спортивний, науковий, медійний дискурс) тощо [12, с. 233-236].

Розглянувши вищезгадані дефініції, ми пропонуємо визначення дискурсу як різновиду комунікації, у межах якої адресант передає певне повідомлення адресату за допомогою мовного коду в усній чи письмовій формі та яка залежить від контексту, у якому формується та функціонує.

Політичний дискурс – багатогранне й динамічне явище, дослідження якого обумовлене насамперед тісним зв'язком між мовою та політикою. Цей дискурсивний жанр набуває різних форм залежно від контексту [32, с. 184-185]. К. Фуентес Родрігез розглядає політичний дискурс зокрема як інструмент переконання та конструювання групового образу, ідентичності, рольового й особистого іміджів та зазначає, що використання цього типу дискурсу виправдано тісним зв'язком із комунікативною метою, що її прагне досягти мовець [22, с. 40]. У цій площині як мова, так і мовлення відіграють фундаментальну роль у комунікації між політичними діячами та суспільством.

Оскільки кожен політичний режим має власний дискурс, який є притаманним для певної країни та відображає її сутність і відповідні національні особливості, вивчення цього дискурсу відбувається в рамках історичного, культурного та мовного середовища держави [26, с. 1-2]. Умови, у яких зародився й перебуває політичний дискурс конкретного режиму, мають чималий вплив на його подальший розвиток, тож урахування низки аспектів та факторів є обов'язковим елементом під час аналізу політичного дискурсу.

Н. Попова зазначає, що політичний дискурс не обмежується однією тематикою та переплітається з багатьма іншими сферами суспільного життя, як-от національна безпека, економіка, медицина, освіта тощо. Зазвичай у політичному дискурсі адресант охоплює широке коло соціальних питань і проблем, адже процеси, які визначають майбутнє народу, регіону чи цілої країни, стосуються їхніх спільних цінностей. Не менш вартим уваги водночас є твердження, що політичний дискурс не просто відображає пріоритети й моральні норми суспільства, у якому функціонує, а й здатний безпосередньо впливати на нього, зокрема формуючи потрібні політичним діячам думки та настрої серед людей [8, с. 615]. На основі даної інформації можемо зробити висновок, що вправне володіння мовою та мовними засобами забезпечує успіх адресанта в досягненні поставленої мети. Отже, важливим аспектом у процесі вивчення політичного дискурсу є аналіз мовлення та мовних засобів, що застосовуються у його межах.

Досліджуючи політичне мовлення та тенденції використання лексики в іспанській політиці, Е. А. Нуньес Кабесас виділив низку особливостей, притаманних йому. Серед них:

1) Повторюваність. Зазвичай мовці вдаються до надмірності або повторення понять, використання синонімів, особливо часто зустрічається явище синонімічної ад'єктивациї: *«Si aceptamos todos como sociedad que la acción política permite el ataque indiscriminado a personas inocentes, entonces no merece la pena. Si consentimos que la contienda partidista justifique el ejercicio del odio, de la insidia y de la falsedad hacia terceras personas, entonces no merece la pena. Si*

permitimos que las mentiras más groseras sustituyan el debate respetuoso y racional basado en evidencias, entonces no merece la pena» (15).

2) Ускладнення виразів. Серед комунікантів політичного дискурсу існує тенденція надавати перевагу більш складним та довгим виразам замість їх простих відповідників: «*Ahora bien, no sólo que el capitalismo generó una explosión de riqueza desde el momento que se adoptó como sistema económico, sino que si uno analiza los datos lo que se observa es que el crecimiento se viene acelerando a lo largo de todo el período» (21).*

3) Конотативне мовлення. Його використовують із метою апелювати до почуттів та емоцій адресатів: *Khan afirmó que posee «motivos razonables para creer» que Netanyahu y Gallant tienen «responsabilidad penal por crímenes de guerra y contra la humanidad cometidos en el territorio del Estado de Palestina, en la Franja de Gaza, al menos desde el 8 de octubre», citando, por ejemplo, el uso de hambre como «arma de guerra», «homicidio intencional» y «ataques intencionados contra la población civil». Según anunció, las pruebas recopiladas «muestran que Israel privó de forma intencional y sistemática a la población civil de Gaza de objetos indispensables para la supervivencia humana» (14).*

4) Однорідність дискурсу незалежно від ідеології. Дискурс представників різних партій чи то навіть регіонів не обов'язково відрізняється кардинально: існує тенденція використання однакових слів, структур, виразів тощо. Цьому сприяє як і тісний взаємозв'язок політики з іншими сферами суспільного життя, так і глобалізація, адже в багатьох аспектах різних видів дискурсу торкнулася уніфікація: «*En primer lugar, vamos a darle atención especial a los pueblos indígenas de México; es una ignominia que nuestros pueblos originarios vivan desde hace siglos bajo la opresión y el racismo, con la pobreza y la marginación a cuestas» (6).* / *En todo el mundo, los Pueblos Indígenas se topan con serios problemas a causa de las amenazas a sus tierras y recursos, el menoscabo de sus derechos y su persistente vulnerabilidad a la marginación y la exclusión (19).*

Також серед притаманних іспаномовному політичному дискурсу рис Нуньес Кабесас виділяє використання автореференцій та появу нової лексики в умовах політичного контексту, у якому вона й формується [34, с. 26-46].

Зокрема політичний дискурс відіграє важливу роль і в пресі, адже журналістика й політика тісно пов'язані між собою. У пресі часто розкривається інформація про діяльність урядів, політичних партій та організацій, політичні кампанії, вибори тощо. Утім, увага приділяється не лише інституційній політиці, а й протестам, демонстраціям, діям громадських рухів чи неурядових організацій на політичному рівні. Унаслідок цього політичний та медійний дискурси набувають деяких спільних рис, як-от використання іноземних слів і запозичень, вузькогалузевої термінології, евфемізмів, ускладнених чи подовжених виразів, синонімізації, схильність до снобізму тощо [35, с. 77]. Ф. Карретер вважає, що і в медійному, і в політичному дискурсі спостерігається все більше й більше випадків використання розмовної мови [17, с. 28]. На думку Х. Хіменеса, спільною рисою цих видів дискурсу є схильність до аргументованості, хоча її прояви можуть бути дещо гіперболізованими задля здійснення впливу на аудиторію [24, с. 128].

Варто зазначити, що й політика, і журналістика мають принципове значення для розвитку демократії [20, с. 40-41], адже з одного боку, журналістика пильно стежить за суспільним життям, із іншого – надає громадянам інформацію про їхні спільні інтереси, колективні проблеми й альтернативи їх вирішення, і, врешті-решт, забезпечує певну платформу для обговорення цих питань [18, с. 20].

Сильний вплив на відносини політики й журналістики має також комерціалізація ЗМІ. Іншими словами, у їхніх діях починає домінувати пошук економічної вигоди, а фінансові інтереси ставляться на перше місце, таким чином визначаючи поведінку ЗМІ. Свого часу це явище посилювалося під впливом таких чинників, як-от інтенсивна конкуренція, що характеризує ринок медіа, збільшення обсягу новин і кількості ЗМІ загалом завдячуючи Інтернету [19, с.

144]. Отже, привернення уваги громадськості й отримання доходу через прямий продаж інформації або рекламу стало пріоритетним завданням для багатьох ЗМІ.

Не менш важливим аспектом, що має вплив на політичний дискурс у пресі, є географічний контекст, у якому він функціонує. Організація політичної системи й політична культура кожної країни є вагомим фактором, що несе відбиток на відносини між журналістами й політиками [21, с. 478].

Одним із найбільш помітних явищ в іспаномовному політичному дискурсі є поляризація, притаманна як державам Латинської Америки [33, с. 1], так і Іспанії [27, с. 28-29]. Воно так само відображається в пресі й може супроводжуватися застосуванням емоційної мови для висвітлення певних питань або точок зору, поданням новин у ключі, що відображає певну позицію тощо. Деякі видання орієнтуються на конкретні політичні ідеології чи партії, формуючи політичний дискурс так, щоб задовольнити цільову аудиторію. До прикладу, ця практика є досить поширеною для Венесуели [36, с. 169-170]. Загалом, ця поляризація відчутна у висвітленні низки питань, важливих зараз для багатьох країн по всьому світу, як-от війни та збройні конфлікти, імміграція, права людини, екологія тощо, де лінгвістично-дискурсивні стратегії грають вагомий роль у битві конкуруючих наративів.

Варто відмітити, що в багатьох випадках ЗМІ беруть активну участь у просуванні прозорості політики. Наприклад, преса відіграє важливу роль у викритті випадків корупції та моніторингу влади, а завдяки роботі журналістів та незалежних ЗМІ можуть бути розкриті скандали, що їх прагнули приховати від громадськості [38, с. 229-230].

Урешті-решт, не менш важливим фактором впливу на політичний дискурс є те, що нині нові технології все більше й частіше трансформують його, адже завдяки доступності до ЗМІ та соцмереж повідомлення може потрапити до аудиторії, на яку не було спрямоване початково. Так, характер політичного дискурсу та його контекст зазнають постійної нестабільності та змін [23, с. 14-15].

Отже, іспаномовний політичний дискурс у сучасній пресі – складне й цікаве явище, що відображає різноманітні політичні, соціальні та культурні реалії іспаномовних країн. Протягом десятиліть з'явилася низка особливостей, що характеризують цей тип дискурсу в різних контекстах. Йому притаманні певні риси, як-от однорідність, повторення й надмірне використання близьких за семантичною складовою понять, перевага ускладнених виразів, застосування конотативного мовлення тощо. Політичний дискурс серед усього відіграє важливу роль у пресі, а у їхній взаємодії відкривається важливість політичного дискурсу у впливі на суспільство.

1.1. Основні лінгвістично-дискурсивні стратегії іспаномовного політичного дискурсу сучасної преси

Головна мета політичного дискурсу – висловити свої погляди, переконати одержувачів інформації прийняти певні ідеї та підтримати їх, тобто здійснити вплив на суспільство [11, с. 187]. Дискурс із точки зору композиційної організації має відповідати основним ідеям і концепціям, які має на меті передати комунікант [9, с. 61]. Утім, це досягається не лише шляхом ретельного підбору слів і термінів, а й вдалого вибору й доречного застосування стратегій, за допомогою яких мовець не лише інформує про щось адресатів, а й здійснює спробу створити певний настрій та викликати в них конкретні реакції [37, с. 12].

Повідомлення, що його має на меті передати адресант, може спотворитися чи видозмінитися через використання доволі широкого спектру лексики та різноманітних підходів до подачі інформації. Сьогодні в політичному дискурсі, зазначає К. Льямас Саїз, часто зустрічаються розпливчасті й багатозначні терміни та поняття. У такому випадку існує тенденція досить гнучкого трактування повідомлення, що в результаті призводить до перекручування й місінтерпретації висловлених ідей. Іншими словами, це робить їх більш чи менш суперечливими або ж навпаки прийнятними, ніж насправді – залежно від контексту та аудиторії [31, с. 220].

Таким чином, робимо висновок, що розглядаючи політичний дискурс у якості динамічної та багатогранної форми комунікації, яка відіграє важливу роль

у формуванні громадської думки, підвищенні підтримки певної течії чи, наприклад, партії та впливі на політичну сферу життя суспільства, маємо розуміти не лише значимість слів та мовних засобів, а й лінгвістично-дискурсивних стратегій, які активно використовуються комунікантами політичного дискурсу.

У широкому сенсі поняття «стратегія» визначають як планування конкретних дій і управління ними на основі якомога більш точних передбачень. У сфері дискурсу стратегію можна вважати планом чи організацією напрямку на шляху до головної мети комунікації, а тактики – засобом її досягнення [14, с. 155-156]. Професорка А. Белова описує, як у конкретному комунікативному середовищі можуть використовуватися специфічні тактики, характерні для даної вікової, етнічної, гендерної, культурної, релігійної тощо групи для досягнення визначених цілей. Таким чином, зазначає вона, у цьому просторі відбувається поєднання стратегій і тактик між собою [3, с. 14-15].

Загалом, вони слугують стратегії слугують засобом досягнення поставленої комунікантом мети й включають у себе не лише вибір мовних засобів, але й постійну перевірку та коригування мовленнєвих дій з метою досягнення оптимального результату. [5, с. 56]

Оскільки дискурс розгортається як діалог або полілог у рамках, що охоплюють мовні, тематичні та культурні елементи, кожен вид дискурсу переслідує певну мету: політичний – владу, науковий – істину, для педагогічного це соціалізація та освіта, для рекламного – просування продуктів або певних стилів поведінки тощо. Спираючись на ці фактори, філологиня О. Яшенкова стверджує [14, с. 168-169], що в політичному дискурсі можна виявити використання таких стратегій, як:

- саморепрезентації (обумовлює висвітлення адресантом своїх позитивних якостей задля залучення якомога більшої кількості підтримки): у *Rivera se ha comprometido a «poner en marcha el país en un mes (17);*

- агітаційна (спрямована на вплив на думку суспільства й переконання адресатів у потрібному адресанту ключі): «*Y quise que lo primero que hiciera en mi*

nuevo cargo fuera dirigirme al pueblo de Ucrania a través de su Rada Suprema. Quería decirles que estamos y estaremos con vosotros todo el tiempo que haga falta. Quería decirles que apoyaremos a Ucrania sin importar el precio que haya que pagar. Que estaremos con vosotros en la consecución de vuestras aspiraciones de ser un país libre y soberano que decida su propio destino como miembro de la familia europea» (7);

- маніпулювання (має на меті здійснити прихований вплив на свідомість адресатів і зазвичай суперечить їхнім бажанням чи переконанням): *El primer ministro húngaro afirmó que Ucrania está «a años luz» de ingresar en la UE, dando a entender que su gobierno probablemente supondrá un obstáculo para las ambiciones de Kiev de unirse al bloque* (13);

- дискредитації (обумовлює висвітлення адресантом негативних якостей свого опонента): *Según manifestó el diplomático este sábado a la agencia de noticias TASS, la destrucción del IL-76 cerca de Bélgorod se ha sumado a la triste lista de muchos otros atentados terroristas que el gobierno de Kiev y sus patrocinadores occidentales han cometido en los últimos dos años* (25);

- самозахисту (спрямована на протистояння опонентам, наприклад, коли ті вдаються до стратегії дискредитації): *«Como primer ministro de Israel, rechazo con disgusto la comparación que hace el fiscal de La Haya entre el Israel democrático y los asesinos en masa de Hamás. Esto es una completa distorsión de la realidad.» Añadió que se trataba de «nuevo antisemitismo»* (22);

- інформаційно-інтерпретаційна (зазвичай використовується представниками уряду задля пояснення поточної ситуації в країні, інформування про вирішення певних проблем тощо): *El Gobierno de Ecuador lamentó este lunes la tragedia causada por las severas inundaciones en el estado de Río Grande del Sur, en Brasil, y descartó de momento la posibilidad de víctimas ecuatorianas por ese fenómeno. El Ministerio de Relaciones Exteriores y Movilidad Humana, en un comunicado difundido en Quito, expresó «su solidaridad al pueblo y Gobierno de la República Federativa de Brasil y, en especial, al estado de Río Grande del Sur* (9).

Дані стратегії можуть використовуватися як і самими політиками під час офіційних звернень, виступів, передвиборчих кампаній чи дебатів тощо, так і авторами статей у ЗМІ [25, с. 17]. Під час дослідження іспаномовного політичного дискурсу в сучасній пресі можна виявити чимало випадків застосування даних стратегій, що мають на меті донести певну інформацію до читачів, висвітлюючи її об'єктивно або ж у необхідній зацікавленій стороні формі в залежності від аудиторії та контексту.

Отже, політичний дискурс прагне переконати аудиторію прийняти та підтримати певні ідеї чи позиції. Задля досягнення цієї мети комунікантами використовується низка стратегій і тактик, спрямованих на конкретну публіку й адаптовані під дані умови й ситуацію. Це досить поширене явище не тільки серед безпосередньо політичних діячів, а й серед журналістів, що пишуть статті на політичну тематику.

1.2. Особливості функціонування лінгвістично-дискурсивних стратегій в іспаномовному політичному дискурсі сучасної преси

Під час дослідження політичної комунікації поняття дискурсу та мовлення часто порівнюють або навіть ототожнюють, наприклад, Е. А. Нуньєс Кабесас розглядав політичне мовлення за допомогою класифікації різних типів мови (жаргон, сленг, професійна термінологія тощо) та пов'язував ці явища між собою [34, с. 13]. Ураховуючи цей факт, можемо зробити висновок, що використання лінгвістично-дискурсивних стратегій можна вивчати одночасно й із точки зору мовознавства, і з точки зору дискурс-аналізу.

У межах сучасної преси функціонування лінгвістично-дискурсивних стратегій в іспаномовному політичному дискурсі демонструє динамічну взаємодію мови, ідеології та медіа-впливу. Дані стратегії є не лише інструментами, якими користуються політики, але й поширені у статтях ЗМІ, де автори створюють наративи відповідно до різних аудиторій і контекстів. Дослідження сучасного іспаномовного політичного дискурсу в пресі підкреслює широкий спектр використання цих стратегій, що відображають різні підходи до

поширення інформації та залучення громадськості, і низку особливостей, характерних насамперед іспанській мові й іспаномовним країнам.

Іспанська мова з огляду на розповсюдженість у світі багата на варіації, що охоплюють регіональні діалекти та ідіоматичні нюанси [29, с. 25-26]. Це розмаїття створює чимало можливостей і викликів у процесі політичної комунікації: наприклад, політики мають враховувати лінгвістичні відмінності, щоб знайти спільну мову з представниками всіх груп населення. Не менш важливим нюансом у цьому випадку є належність суб'єкта комунікації до суспільства, адже низка факторів, що формують його образ, так само впливають на вибір мовних засобів і стратегій у процесі досягнення головної мети дискурсу [8, с. 618]. ЗМІ натомість вимушені дотримуватися балансу між стандартизованою мовою та регіональними говірками, представлений дискурс має бути універсального характеру [4, с. 134]. Це дає змогу чітко й зрозуміло донести інформацію не лише до своєї цільової аудиторії, а й до іноземців, що зазвичай вивчають літературний варіант мови. На цей аспект значно вплинула доступність до цифрових медіа.

Соціальні норми та владні відносини в тій чи іншій країні під час аналізу політичного дискурсу мають розглядатися не як периферійні чи нерелевантні, а навпаки повинні бути в центрі огляду. Для того, щоб по-справжньому зрозуміти певні явища, необхідно враховувати, як усі ці фактори впливають на суспільство [15, с. 5].

Не менш важливим аспектом, що впливає на функціонування стратегій у політичному дискурсі є інтернет, а точніше – цифрові медіа та соціальні мережі, де надзвичайно важливу роль відіграють візуальні ресурси, – від інфографіки до мемів, – націлені на спрощення складних ідей, критику, висміювання або ж підтримку політичних діячів чи політики держави, акцентуацію уваги на конкретних проблемах тощо. Тут необхідні повідомлення подають у стислому вигляді, маючи на меті надати достатньо інформації та викликати зацікавленість у публіки [39, с. 63-64]. Задля того, щоб робити це ефективно, ЗМІ й політики вимушені діяти в таких умовах, обмежуючись конкретною кількістю символів у

написанні постів та вигадуючи нові тактики в реалізації стратегії, що допоможуть досягти поставленої цілі.

Отже, на основі поданих вище фактів робимо висновок, що функціонування лінгвістично-дискурсивних стратегій у сучасному іспаномовному політичному дискурсі в пресі напряду залежить від низки умов та обставин і не може розглядатися окремо від явищ, притаманних суспільству, у якому діє дискурс.

Висновки до першого розділу

Вивчення дискурсу є ключовим аспектом у розумінні того, у який спосіб мова формує та відображає соціальні реалії суспільства. І хоча в науці не існує єдиного правильного й остаточного визначення даного поняття, спеціалісти з різних галузей досліджували дискурс та пропонували свої дефініції, пояснення, типологію тощо. Загалом, дискурс як форма комунікації охоплює різні елементи й контексти, набуває нових рис та ознак у залежності від ситуації, учасників комунікації, мети цієї комунікації тощо, може проявлятися у вигляді як і вербальної взаємодії між людьми в реальному часі, так і комунікації, переданої за допомогою письма.

У площині дослідження політичного дискурсу найбільше уваги приділяється його взаємозв'язку з мовою. Багатогранне явище, що відображає специфічні характеристики країни та її історичний, культурний і мовний контексти, політичний дискурс охоплює широке коло соціальних і суспільних питань, і його аналіз передбачає розуміння того, як мова й мовні засоби використовуються політичними діячами для комунікації з суспільством і досягнення своїх цілей.

Іспаномовний політичний дискурс має власні специфічні особливості, як-от повторюваність, ускладнення виразів, конотативне мовлення, однорідність тощо. У його взаємодії з журналістикою також чимало цікавих якостей. Так, однією з найбільш помітних рис іспаномовного політичного дискурсу в сучасній пресі є тенденція до поляризації, коли різні ЗМІ просувають протилежні

наративи. Із одного боку, це сприяє поширенню демократичних ідей рівності та свободи слова, а з іншого – може стати причиною розколу суспільства та подальших конфліктів. Загалом, іспаномовний політичний дискурс у пресі відображає політичні, соціальні та культурні реалії іспаномовних країн.

Оскільки основною метою політичного дискурсу є переконання аудиторії в прийнятті та підтримці певних ідей чи позицій, у процесі розробки плану досягнення цілі велику роль грає розумне використання стратегій для впливу на сприйняття адресатами потрібного повідомлення. Вони застосовуються як політиками під час виступів і кампаній, так і авторами статей у ЗМІ. Ураховуючи швидкоплинний розвиток світу та технологій, комуніканти мають також пристосовувати стратегії відповідно до аудиторії та контексту, у якому функціонує дискурс.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЛІНГВІСТИЧНО-ДИСКУРСИВНИХ СТРАТЕГІЙ В ІСПАНОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ СУЧАСНОЇ ПРЕСИ

Головна комунікативна мета політичного дискурсу зазвичай полягає в отриманні чи збереженні влади, частковій або повній зміні цінностей адресата тощо [1, с. 73-74], а отже, вибір суб'єктом комунікації лінгвістично-дискурсивних стратегій задля досягнення поставлених цілей значною мірою залежить від жанру дискурсу [14, с. 168]. Під час дослідження використання даних стратегій можна аналізувати не лише їхні лінгвістично-стилістичні особливості, а й цілі, доречність, умотивованість та вдалість комуніканта у їх застосуванні тощо. Не менш важливим аспектом у вивченні цього явища є й обрані тактики, адже саме вони відповідають за те, у який спосіб адресант донесе інформацію, потрібну для досягнення кінцевої мети комунікації [13, с. 155].

О. Яшенкова поруч із стратегіями виділяє відповідні їм тактики. Так, агітаційна стратегія реалізовується за допомогою тактик обіцянки, застереження, спонукання, аргументації, оцінювання тощо. Маніпулятивна стратегія здійснюється за рахунок тактики навішування ярликів, перебільшення або применшення, апелювання до емоцій, замовчування, спрощування або підміни понять і фактів та інших. Стратегія саморепрезентації втілюється комунікантом шляхом використання тактик ототожнення, солідаризації, самосхвалення, приближення або дистанціювання. До тактик стратегії дискредитації відносять акцентування на негативних якостях та вказування на помилки опонента. Тактики стратегії самозахисту спрямовані на превентивний удар або ж його відбиття. І, врешті-решт, у разі застосування інформаційно-інтерпретаційної стратегії комунікант вдається до тактик визнання, розгляду, пояснення, коментування та визначення способів вирішення проблеми, а також акцентуації на потрібних аспектах [14, с. 168-169].

Таким чином, можемо зробити висновок, що під час аналізу лінгвістично-комунікативних стратегій варто враховувати низку важливих аспектів, які

допоможуть у створенні якісного глибокого комплексного дослідження їх використання в політичному дискурсі.

2.1. Аналіз агітаційної стратегії

Агітаційна стратегія спрямована на переконання громадськості в певних ідеях чи позиціях та широко використовується в іспаномовному політичному дискурсі сучасної преси. Це явище можна детально розглянути на основі низки відповідних прикладів.

Під час свого візиту до Києва в травні 2024 року державний секретар США Ентоні Блінкен запевнив український народ та уряд у наданні військової допомоги, враховуючи складну ситуацію на фронті: *«En el medio plazo la ayuda estará en camino, algo ya ha llegado y más que llegará, y esto marcará una gran diferencia en el campo de batalla contra la agresión rusa»* (2). Використання агітаційної стратегії в даному висловленні можна аргументувати насамперед застосуванням тактики обіцянки. За допомогою фрази *«la ayuda estará en camino»* мовець переконує аудиторію в тому, що буде вжито конкретних заходів. Фраза *«algo ya ha llegado y más que llegará»* структурно побудована таким чином, аби створити враження, що суб'єкт комунікації послідовно працює над вирішенням проблеми й надасть позитивні результати в майбутньому. Застосування майбутнього часу також спрямоване на підтримку обіцянки, вираження впевненості в розв'язанні поставленої задачі.

На конференції 14 травня в Національному палаці мексиканський президент Андрес Мануель Лопес Обрадор, чий термін правління спливає за кілька місяців, зробив заяву, у якій розповів про зміни в країні: *«Es indudable que ha habido un cambio en el país, si se quiere todavía limitado, pero ha iniciado una etapa nueva en la vida pública del país, eso es histórico, y lo hemos hecho con la gente»* (12). Для підкріплення стратегії переконання мовець вдається до тактики оцінювання. Твердження *«ha habido un cambio en el país»* має на меті підкреслити досягнення й прогрес, здобуті під час правління нинішнього уряду, і створює контраст у порівнянні з минулим. За допомогою вставної фрази *«si se quiere todavía limitado»* адресант демонструє визнання того, що зміни ще не торкнулися

всіх сфер життя мексиканців, унаслідок чого промова може здатися аудиторії більш щирою. У виразі *«ha iniciado una etapa nueva en la vida pública del país, eso es histórico»* виділено значущість цього періоду для країни й мексиканського народу. Вислів *«lo hemos hecho con la gente»* підкреслює визнання важливості участі в змінах народу й сприяє підсиленню єдності. За допомогою використання *pretérito perfecto compuesto* мовець підкреслює, що зміни відбуваються й досі, наголошуючи на прогресі й динамізмі явища. Використавши вставну фразу *«si se quiere»*, адресант ніби дозволяє аудиторії інтерпретувати інформацію самотійно, а також демонструє терпимість до різних точок зору й трактувань.

У ході передвиборчої кампанії новообраний президент Панами Хосе Рауль Муліно пообіцяв закрити кордон Дар'єнського розриву, щоб запобігти міграційним потокам до США, пояснюючи свою позицію наступним чином: *«Porque cuando empecemos a deportar gente aquí en un plan de deportación inmediata va a disminuir el interés por colarse por Panamá [...] te aseguro que te van a decir que pasar por Panamá no es atractivo porque te están deportando»* (5). Мовець застосовує агітаційну стратегію, використовуючи зокрема тактику аргументації. Він фокусується на конкретній пропозиції та прогнозує наслідки вживання необхідних для вирішення проблеми заходів. Вживаючи фразу *«te aseguro que te van a decir que pasar por Panamá no es atractivo porque te están deportando»*, адресант проявляє впевненість у достовірності прогнозу і намагається переконати аудиторію в ефективності та правильності даного рішення. Вживання умовного способу також вказує на гіпотетичність того, що дія відбудеться, а використання перифрастичної конструкції *ir a + infinitivo* використовується з метою вираження дії, що з високою ймовірністю станеться в майбутньому. Обидва елементи сприяють переконливості й аргументованості повідомлення, що його передає мовець.

За інформацією ЗМІ, у Венесуелі з початку 2024 року було вбито 42 жінки: *Frente a esta realidad, debemos visibilizarlas y darles voz a esas mujeres, niñas y adolescentes asesinadas a manos de la violencia femicida, exigiendo al Estado venezolano y a la sociedad en general acciones urgentes frente al incremento de la*

violencia y denunciando la impunidad que ampara muchas veces a estos agresores (30). Стратегія агітації тут реалізується за допомогою тактик спонукання й застереження з метою підвищити обізнаність про проблему насильства стосовно жінок у Венесуелі й переконати аудиторію та уряд, що цю проблему треба негайно вирішувати. У фразі «*Debemos visibilizarlas y darles voz a esas mujeres, niñas y adolescentes*» простежується заклик до прямої дії, заохочення до боротьби з несправедливістю. Виразом «*exigiendo al Estado venezolano y a la sociedad en general acciones urgentes frente al incremento de la violencia*» венесуельське суспільство й владу попереджають про конкретні наслідки, до яких призведе ігнорування проблеми.

Отже, проаналізувавши кілька прикладів використання агітаційної стратегії, можемо дійти висновку, що це доволі типове явище, поширене в політичному дискурсі. Зазвичай дана стратегія та відповідні тактики використовуються в політичних промовах задля збереження суспільної підтримки, довіри, підкреслення досягнень чинної влади, а також демонстрації швидкого реагування та вирішення проблем, що турбують як і суспільство, так і сам уряд.

2.2. Аналіз стратегії маніпулювання

Стратегія маніпулювання вважається однією з найбільш поширеною в межах політичного дискурсу та націлена на керування свідомістю інших людей без їхнього усвідомлення чи згоди. Дане твердження можна дослідити, базуючись на наступних прикладах.

Президент Венесуели Ніколас Мадуро з огляду на ускладнення ситуації на українському фронті стверджує, що єдиний спосіб досягти миру – переговори з РФ: *El presidente de Venezuela, Nicolás Maduro, afirmó este lunes que Rusia va «ganando en el plano militar» la guerra contra Ucrania, por lo que –dijo– la única alternativa que le queda a Occidente «es negociar la paz» [...] El presidente dijo que Rusia ha tenido que actuar «frente a los neonazis»* (23). Тут маніпулятивну стратегію втілено шляхом використання тактики навішування ярликів, апелювання до емоцій і підміни понять. Насамперед мовець представляє свою

заяву у якості факту й підкріплює його даними з ситуації на фронті. Також адресант подає мирні переговори як єдине можливе рішення проблеми й обмежує варіативність альтернатив. Зокрема в дискурсі використаний термін «*neonazis*», що дискредитує українську сторону, несе в собі негативну конотацію та розрахований на те, щоб викликати відповідні емоції в аудиторії.

У ході передвиборчої кампанії в США колишній президент Дональд Трамп під час одного з виступів у березні 2024 року різко висловився стосовно латиноамериканських іммігрантів: *El ex presidente de los Estados Unidos aseveró que algunos de los criminales que cruzan la frontera entre Estados Unidos y México «no sé si se les puede llamar personas. Creo que en algunos casos no son personas... son animales, pero no puedo decir eso porque la izquierda radical afirma que es terrible decir algo así», dijo [...] En los últimos meses también ha dicho que algunos inmigrantes «envenenan la sangre del país», y ha prometido la mayor operación de deportaciones que se haya visto en Estados Unidos* (8). На основі цього прикладу можна прослідкувати використання стратегії маніпуляції та тактики навішування ярликів, перебільшення й апелювання до емоцій. Так, за рахунок вислову «*no sé si se les puede llamar personas. Creo que en algunos casos no son personas... son animales*» мовець насамперед вдається до дегуманізації даної групи населення, спрямовану на формування негативного ставлення до неї. Зокрема адресант вживає вираз «*no puedo decir eso porque la izquierda radical afirma que es terrible decir algo así*», що може свідчити про спробу ним розколоти суспільство й наголосити на поляризації думок. Використовуючи фразу «*que algunos inmigrantes “envenenan la sangre del país”*» вдається до застосування метафори, що може сприяти баченню іммігрантів як внутрішньої загрози для національної ідентичності громадян США.

Політику президента Лопеса Обрадора стосовно національної безпеки Мексики критикують через погіршення ситуації з картелями: *Los cárteles controlan más territorio que nunca antes, alrededor de un tercio del país, según una estimación del ejército estadounidense* (4). У даному випадку стратегія маніпуляції застосовується задля впливу на сприйняття серйозності ситуації та підкреслення

відповідальності чинного уряду країни в цій кризі. Для того, щоб досягти поставленої цілі, використано тактики перебільшення та апеляції до емоційної складової адресатів. Таким чином, твердження «*Los cárteles controlan más territorio que nunca antes*» вказує на те, наскільки кризовою є ситуація для народу Мексики. Також у цьому виразі наголошується на тому, що подібного становища за історію країни ще ніколи не було. За допомогою фраз «*alrededor de un tercio del país*» і «*según una estimación del ejército estadounidense*», у яких автор посилається на конкретні цифри та офіційні джерела, досягається ефект достовірності, що може сприяти переконанню людей у даному твердженні.

Венесуельський депутат опозиції порушив питання про репресії та переслідування в Ірані за правління загиблого президента Ібрагіма Раїсі: *Durante el mandato de Raisi se intensificó la represión en el país contra críticos, activistas y periodistas, y en especial contra las mujeres por la falta de uso del velo...* (29). Тут використано маніпулятивну стратегію разом із тактикою апеляції до емоцій, адже питання незаконного переслідування є серйозною проблемою для демократичного світу. Термін «*la represión*» маркує дії уряду як авторитарні та викликає негативні емоції в адресатів. Твердження «*Durante el mandato de Raisi se intensificó la represión en el país*» свідчить про те, що за адміністрації Раїсі ситуація значно погіршилася, що викликає тривогу й обурення. Уточнення «*...contra críticos, activistas y periodistas, y en especial contra las mujeres por la falta de uso del velo*» має на меті викликати співчуття до жертв та повагу до їхньої боротьби.

Отже, на основі проаналізованих прикладів можна зробити висновок, що використання маніпулятивної стратегії є поширеним засобом впливу на аудиторію та реалізовується за допомогою низки тактик задля досягнення мовцем поставлених комунікативних цілей.

2.3. Аналіз стратегії саморепрезентації

Широко застосована політиками в боротьбі за владу під час передвиборчих кампаній чи дебатів, стратегія саморепрезентації висвітлює найкращі риси адресанта з метою залучитися якомога більшою кількістю підтримки.

Президент Мексики Лопес Обрадор під час своєї промови подякував співвітчизникам наголосив на важливості плюралізму думок у країні: «*Quiero decir al pueblo de México que estoy muy agradecido, hasta con los adversarios, no podemos pensar igual y actuar de la misma manera, debe haber pluralidad y no debe existir el pensamiento único*» (12). Стратегію саморепрезентації він утілює за сприянням тактики приближення до народу, адже вона в даному випадку спрямована на підтримку образу мовця як толерантного, демократичного та відкритого до розмаїття думок і свободи слова політика. Звертаючись до народу Мексики, адресант встановлює прямий зв'язок із аудиторією, а за допомогою виразу «*estoy muy agradecido, hasta con los adversarios*» він демонструє вдячність і повагу не лише до своїх прихильників, а й до політичних опонентів як співгромадян.

Іншим прикладом застосування даної стратегії Лопесом Обрадором є підкреслення ним своєї віри у його підтримку народом Мексики: «*Presumió que sin contratar publicidad, tiene niveles de aceptación de hasta 70%, porque de ese tamaño es el apoyo de la gente*» (12). У цьому випадку мовець вдався до тактики самохвалення, представивши себе в позитивному ключі й використавши дану заяву на користь свого іміджу й репутації. Вирази «*sin contratar publicidad*», «*de ese tamaño es el apoyo de la gente*» і наведення конкретного числа свідчить про впевненість адресанта в тому, що його підтримає більшість людей без додаткових зусиль чи стимулів. Усі ці елементи сприяють конструюванню сприятливого образу спікера та його зв'язку з народом.

Із огляду на анонсований візит президента України Володимира Зеленського до Іспанії журналісти нагальне питання затримок у наданні військової допомоги Україні від європейських країн, зокрема й Іспанії. Міністр оборони повідомила, що стосовно деяких аспектів відбуваються зрушення: «*En materia de defensa antiaérea, España ha aportado seis misiles Patriot (es el último envío realizado) y baterías Hawk, Aspide y Mistral, según tiene relatado la ministra de Defensa, Margarita Robles...*» (28). У даному випадку стратегія саморепрезентації використовується разом із тактикою солідаризації, щоб

виявити акт підтримки українського народу й запобігти критиці аудиторії. Посилання на слова міністра оборони, детальний перелік об'єктів пакету допомоги, наданого Іспанією, та наявність технічних термінів підтверджують достовірність наданої інформації. Фраза «*es el último envío realizado*» може свідчити про наголошення на послідовності процесу та постійній роботі над цим питанням.

Голова уряду Іспанії Педро Санчес зробив заяву про плани офіційно визнати Палестину: «*Somos un pueblo pacifista y respetuoso con la Carta de las Naciones Unidas. Lo demostramos, hace años...*» (11). У цьому випадку стратегія саморепрезентації використовується за допомогою тактики солідаризації. Фразою «*Somos un pueblo pacifista y respetuoso con la Carta de las Naciones Unidas*» комунікант насамперед встановлює зв'язок між народом, до якого належить, і цінностями пацифізму й поваги до Статуту ООН, а також прагне викликати почуття єдності й солідарності між представниками нації, акцентуючи їхню увагу на спільних пріоритетах. Вислів «*Lo demostramos, hace años*» спрямований на підкреслення факту, що така політика уряду є послідовною, а важливі моральні цінності підтримуються як народом, так і владою.

Прем'єр-міністр Великобританії Ріші Сунак оголосив про перенесення загальних виборів на 4 липня: «*Llegué al Gobierno prometiando estabilidad económica, y gracias al esfuerzo colectivo hemos conseguido dos hitos: nuestra economía está creciendo más rápido de lo que nadie preveía [...] y la inflación ha vuelto a la normalidad*» (27). У даному випадку комунікантом використовується стратегія саморепрезентації з метою підкреслити економічні досягнення за час своєї каденції. Для цього він застосовує тактики самосхвалення та солідаризації. За допомогою виразу «*Llegué al Gobierno prometiando estabilidad económica*» мовець ототожнює своє правління з економічною стабільністю, що посилює його імідж як лідера, відданого добробуту країни. Фразою «*gracias al esfuerzo colectivo*» він виражає свою вдячність як колегам, так і всьому народові, наголошуючи на важливості особистого внеску кожного з них. Вислови «*nuestra economía está creciendo más rápido de lo que nadie preveía*» й «*la inflación ha vuelto*

a la normalidad» слугують доказами даного твердження й надають йому більшої достовірності.

Отже, можемо зробити висновок, що стратегія саморепрезентації використовується політиками й журналістами в різних контекстах із метою залучення підтримки аудиторії, запобігання критиці, запевнення суспільства у вирішенні нагальних питань і проблем тощо.

2.4. Аналіз стратегії дискредитації

Стратегія дискредитації застосовується не лише для висвітлення опонентів у негативному ключі під час дебатів чи передвиборчої кампанії, але й задля зміни фокусу уваги громадськості, зміцнення прихильності та лояльності й навіть забезпечення більшої кількості згадок у ЗМІ. І хоча етичність використання даної стратегії є доволі сумнівним питанням, у деяких випадках вона все ж таки дає ефективні результати.

У статті про візит державного секретаря США до Києва зазначається, що низка американських політиків визнавали, що уповільнення надання допомоги Україні сприяло значному ускладненню ситуації на фронті: *«Tanto Blinken como otros representantes de la Casa Blanca habían admitido en varias ocasiones durante los últimos meses que los éxitos del invasor en 2024 son en buena parte debidos al más de medio año de bloqueo del apoyo armamentístico estadounidense para Kiev»* (2). Стратегію дискредитації тут утілено шляхом застосування тактики вказування на помилки. Таким чином, самі американські посадовці вказують на слабкість позиції свого уряду, зокрема визнаючи його дії такими, що шкодять Україні. Фраза *«los éxitos del invasor en 2024 son en buena parte debidos al más de medio año de bloqueo del apoyo armamentístico estadounidense para Kiev»* ставить під сумнів ефективність, лідерство США в геополітиці й здатність швидко знаходити вирішення нагальних проблем. Терміни *«el invasor»* і *«bloqueo del apoyo»* несуть у собі негативну конотацію та викликають відповідні емоції в читачів, а вислів *«Tanto Blinken como otros representantes de la Casa Blanca habían admitido en varias ocasiones durante los últimos meses»* свідчить про те, що представники

Білого дому розуміли рівень відповідальності, але не були спроможні швидко та ефективно вирішити наявну проблему.

У контексті російського вторнення в Україну та обстрілів Білгородської області в грудні 2023 року міноборони рф дало наступний коментар: *«El régimen de Kiev, que cometió este crimen, intenta distraer la atención de las derrotas en el frente y también quiere provocarnos [...] Este crimen no quedará impune»* (1). У цьому випадку застосовується тактика надання негативної оцінки опоненту. Використовується термін *«El régimen de Kiev»*, що має негативну конотацію та націлений на надання українського уряду характеру нелегітимного. Також сторона обвинувачується в злочині без підтвердження й надання доказів, фразою *«intenta distraer la atención de las derrotas en el frente y también quiere provocarnos»* передбачається підрив довіри до українського уряду й приписування йому зловмисних намірів.

Автор статті на венесуельському порталі Aporrea, де новини розглядають із точки зору лівих поглядів, розмірковує про події, що відбуваються на міжнародній арені, та різко критикує політику низки країн: *En un mundo donde los países imperialistas occidentales imponen sus reglas a todas las relaciones internacionales vigentes [...] Inventan guerras, invaden países, aplican bloqueos, son comunes las agresiones, el robo de recursos naturales y financieros* (16). Тут використано стратегію дискредитації та супутню їй тактику надання опоненту негативних якостей. Насамперед комунікант має на меті переконати читача в критичному ставленні до західних країн, перелічивши низку вад і недоліків, що є притаманними їм на суб'єктивну думку автора. За допомогою фрази *«Inventan guerras, invaden países, aplican bloqueos, son comunes las agresiones, el robo de recursos naturales y financieros»* автор також наголошує на тому, що найбільш важливі та серйозні проблеми людства є результатом діяльності цих країн, роблячи це з метою обґрунтувати свою позицію та переконати в ній адресатів.

На порталі Aporrea також є стаття, згідно з якою журналістами було отримано інформацію про українські атаки на Білгородську область рф: *Los medios de prensa occidentales obviamente ignoran estos hechos y a través de la*

censura y las medidas coercitivas contra la prensa rusa, impiden a la opinión pública tener ese conocimiento (20). У даному випадку автором також використовується тактика надання негативних якостей опоненту. Так, наприклад, фраза «*a través de la censura y las medidas coercitivas contra la prensa rusa*» вказує на те, що західні ЗМІ цензурують інформацію, наголошується на недостатньому висвітленні ними фактів, підкреслюється вибіркоче замовчування інформації тощо з метою маніпулювати громадською думкою.

Заступниця генерального директора американського директорату МЗС Куби Йохана Таблада назвала включення Куби до списку країн, які нібито спонсують тероризм, геноцидом: *Esa medida unilateral constituye una de las principales herramientas genocidas de la Casa Blanca para asfixiar al pueblo cubano* (3). У цій ситуації суб'єктом комунікації підкреслюється, наскільки сильний вплив такі рішення мають на країну, що має на меті викликати співчуття та солідарність із кубинцями. Термін «*herramientas genocidas*» є надзвичайно негативним та використовується, щоб наголосити на серйозності становища народу й викликати емоційну реакцію в адресатів. Також комунікантом покладається безпосередня відповідальність за ці дії на Білий дім із метою викликати критику політики американського уряду. Зокрема тут використано метафоричний вислів «*asfixiar al pueblo cubano*», щоб підкреслити критичність ефекту ужитих заходів.

Отже, стратегія дискредитації використовується за допомогою вказування на помилки та слабкі сторони опонента, прямих звинувачень, маніпулювання суспільною свідомістю, використання мовлення, забарвленого негативними конотаціями, тощо з метою спровокувати зміни в поведінці протилежної сторони, викликати суспільне невдоволення та критику стосовно опонента, а також виправдати вживання заходів проти нього в майбутньому.

2.5. Аналіз стратегії самозахисту

Стратегія самозахисту використовується на противагу стратегії дискредитації з метою захистити репутацію, зберегти підтримку, забезпечити довіру, протидіяти дезінформації, продемонструвати стійкість і силу тощо.

У контексті розслідування справи дружини голови уряду Іспанії Педро Санчеса, яку підозрюють у зловживанні впливом і корупції, його команда спростувала звинувачення: «*Desde el equipo del presidente insistían este martes en que no hay caso Begoña ni nada reprochable ni punible en la actividad laboral de la mujer de Sánchez*» (26). Дана стратегія послуговується тактикою відбиття нападу й спрямована на захист репутації та авторитету підозрюваної. До прикладу, вислів «*no hay caso Begoña*» говорить про те, що звинувачення є необґрунтованими й недостовірними попри факт існування проблеми. Фразою «*no hay [...] ni nada reprochable ni punible*» відкидаються звинувачення та захищається імідж обвинуваченої. Також у поданій цитаті простежується притаманна іспаномовному політичному дискурсу риса – повторюваність, використана задля емпфатизації та посилення самозахисту.

У ході інтерв'ю іспанським медіа в лютому 2024 року колишній секретар Ради національної безпеки й оборони України Олексій Данілов дав відповідь на питання стосовно потреби української армії в залученні до лав Збройних сил України ще півмільйона військових: «*No sé dónde habéis conseguido esta cifra. Medio millón de una vez es imposible. No sé de dónde sacasteis esta cifra, pero empezamos el reclutamiento desde el inicio, desde el 24 de febrero de 2022 a las 08:00, después de la resolución del Comité Nacional de Seguridad, después del Edicto del Presidente y de la aprobación del Parlamento. Cada mes sigue el proceso y hay objetivos para cada mes*» (24). Тут відстежується використання мовцем стратегії самозахисту, а зокрема тактик відбиття нападу й превентивного удару. Фразою «*No sé dónde habéis conseguido esta cifra*» він ставить під сумнів джерело інформації та його достовірність, а висловом «*Medio millón de una vez es imposible*» заперечує ймовірність настання запропонованої ідеї як такої. Також використовується синонімічний за змістом виразу «*No sé dónde habéis conseguido esta cifra*» вислів «*No sé de dónde sacasteis esta cifra*», що має на меті підсилити сумніви в правильності твердження в аудиторії. У фразі «*empezamos el reclutamiento desde el inicio, desde el 24 de febrero de 2022 a las 08:00*» мовець встановлює хронологію подій, а далі також посиляється на конкретні урядові

установи задля надання твердженню фактичного підґрунтя. І, врешті-решт, за допомогою вислову «*Cada mes sigue el proceso y hay objetivos para cada mes*» мовець стверджує про чітке розуміння й планування урядом дій, щоб запевнити аудиторію у їх правильності.

Отже, використання стратегії самозахисту обумовлене бажанням мовця не лише захистити свій імідж і репутацію, а й спробою підсилити свої аргументи, позицію та мати змогу достойно відбивати напади опонентів, зокрема й для стимулювання підтримки й поваги до себе та своєї діяльності в аудиторії.

2.6. Аналіз інформаційно-інтерпретаційної стратегії

Зазвичай до використання інформаційно-інтерпретаційної стратегії вдаються у випадках, коли треба прояснити й прокоментувати якісь явища чи події.

Із метою прояснити ситуацію щодо скандалу, пов'язаного з діяльністю дружини голови уряду Іспанії, Педро Санчес виступить у Конгресі, відповідаючи на нагальні питання: «*El presidente comparecerá el miércoles 22 en un Pleno miscelánea, en el que diluirá los negocios de su mujer entre otros asuntos: los bulos, Gibraltar, el Consejo Europeo y Palestina*» (26). У даному випадку ЗМІ використано інформаційно-інтерпретаційну стратегію разом із тактикою розгляду проблеми. Подається фактична інформація про заплановану подію з такими деталями, як дата й тип засідання, утім, фраза «*diluirá los negocios de su mujer entre otros asuntos*» може вказувати на намір відволікти увагу від найбільш нагальної проблеми на думку суспільства та сфокусуватися на низці інших питань, що є доволі різними за своєю тематикою.

Медіа інформують суспільство про страйки робітників національної італійської телерадіокомпанії RAI, що спровоковані спробою прем'єр-міністра Джорджією Мелоні контролювати ЗМІ: «*La huelga que protagonizan los trabajadores de la radiotelevisión pública (Rai) contra el control que trata de ejercer el Gobierno de Giorgia Meloni es la lógica respuesta de los profesionales para salvaguardar la independencia de una institución muy influyente en la sociedad italiana*» (18). Тут використовується тактика пояснення й коментування

проблеми з метою прояснити ситуацію, що склалася. Наведено конкретні факти, як-от про страйк, оголошений робітниками компанії, повідомляється про його причину. Автор також висловлює свою суб'єктивну думку за допомогою фрази *«es la lógica respuesta de los profesionales»*, а також виразом *«para salvaguardar la independencia de una institución muy influyente en la sociedad italiana»* надає позитивну оцінку компанії, основуючись на її важливості для народу Італії.

У контексті висловлення Хосе Раулем Муліно пропозиції закрити кордон Дар'єнського розриву в Панамі задля припинення потоку незаконної міграції до США в статті подають відповідні дані: *«Solo el año pasado, más de 520.000 personas utilizaron el peligroso Darién, todo un récord. De ellos, unos 120.000 fueron menores de edad, de acuerdo con la Organización Internacional para las Migraciones (OIM)»* (5). У цьому випадку можна простежити застосування тактики акцентуації на конкретних аспектах, як-от точна конкретні числа й посилання на інформацію від Міжнародної організації з міграції. Фрази *«utilizaron el peligroso Darién»* та *«todo un récord»* надають імпліцитну оцінку явищу та використовуються для підсилення розуміння масштабу ситуації. Також можна відзначити, що з точки зору структури речення побудовано таким чином, щоб спочатку представити найбільш вражаючу інформацію, а слідом додати деталі та роз'яснення.

Однією з найбільш актуальних тем у ЗМІ в травні 2024 року стала тимчасова криза в дипломатичних відносинах Аргентини й Іспанії: *La crisis diplomática entre Argentina y España, «países hermanos», como ha argumentado el portavoz parlamentario popular, incidirá también en el pleno de esta tarde...* (10). Інформаційно-інтерпретаційна стратегія використовується разом із тактиками визнання, розгляду й коментування проблеми з метою проінформувати адресатів про хід кризи між країнами, чия важливість розглядається в контексті пленарного засідання парламенту, що, ймовірно, вплине прийняття рішень у майбутньому.

На базі поданих прикладів можна зробити висновок, що зазвичай у медіа використовується інформаційно-інтерпретаційна стратегія з метою прояснити

певну ситуацію чи події з нейтральної точки зору, утім, у деяких випадках простежується висловлення авторами суб'єктивних думок і надання власних оцінок тим чи іншим явищам.

Висновки до другого розділу

Отже, у цьому розділі представлено результати практичного аналізу лінгвістично-дискурсивних стратегій і відповідних тактик, необхідних для їх утілення, що зустрічаються в іспаномовному політичному дискурсі сучасної преси.

Проаналізувавши випадки використання в політичному дискурсі низки лінгвістично-дискурсивних стратегій і супутніх тактик, можемо зробити висновок, що найбільш часто новини подають вдаючись до використання інформаційно-інтерпретаційної стратегії з метою досягти якомога більшої прозорості та об'єктивності. Також варто зазначити, що автори статей не лише трактують повідомлення політиків самостійно, але й подають їхні прямі цитати, щоб уникнути непорозумінь та місінтерпретацій. Не менш важливим зокрема є факт, що незалежні ЗМІ та медіа, які дотримуються журналістської етики й не підтримуються жодними політичними силами, мають схильність до опису подій у нейтральному ключі.

Таким чином, можна підсумувати, що іспаномовна преса багата на приклади використання в політичному дискурсі лінгвістично-дискурсивних інформаційно-інтерпретаційної стратегії та стратегій агітації, маніпуляції, саморепрезентації, самозахисту й дискредитації.

ВИСНОВКИ

У межах даної роботи було виявлено й проаналізовано широкий спектр лінгвістично-дискурсивних стратегій та їх застосування суб'єктами комунікації в рамках іспаномовного політичного дискурсу на матеріалі сучасної преси. Також у ході аналізу було визначено поняття дискурсу як такого, розглянуто політичний дискурс та його особливі риси як об'єкт дослідження, виділено характерні риси іспаномовного політичного дискурсу в рамках його функціонування в пресі.

Дискурс у широкому розумінні є багатозначним поняттям і трактується в залежності від чималої кількості чинників. Розглянувши низку різних дефініцій, що пропонуються і зарубіжними, й українськими дослідниками дискурсу й дискурс-аналізу, можна визначити поняття дискурсу як форми усної чи письмової комунікації, чиєю головною метою є передача адресантом повідомлення, обумовленого певним контекстом та обставинами, від чого зокрема залежить і типологія дискурсу.

Політичний дискурс – це один із типів дискурсу, основною комунікативною метою якого можна вважати прагнення отримати чи зберегти владу, вплинути на думку громадськості, переконати аудиторію в потрібній суб'єкту політичної комунікації точці зору тощо. На формування та функціонування політичного дискурсу надзвичайний вплив мають історичний контекст, культурний фон і соціальний фактор. Зокрема особливості політичного дискурсу обумовлені географічним аспектом, адже кожна держава та кожний політичний режим володіють власними специфічними ознаками, що відображають національні риси та цінності, притаманні конкретному суспільству.

Також однією з особливостей політичного дискурсу можна назвати міцний зв'язок із низкою інших галузей суспільного життя людини. Оскільки політика тісно переплітається з такими сферами як освіта, економіка, охорона здоров'я, культура, національна безпека тощо, їхній взаємовплив та залежність одна від

одної є важливим фактором для врахування під час аналізу політичного дискурсу.

Утім, незважаючи на все, у розрізі вивчення політичного дискурсу варто розуміти, що найбільш тісний зв'язок він має насамперед із мовою. Ураховуючи вплив на дискурс соціального, культурного й історичного чинників, можемо зробити висновок, що політичний дискурс також переймає низку певних особливостей, відповідних до лінгвістичного простору, у якому він функціонує. Отже, розглядаючи іспаномовний політичний дискурс у рамках преси, необхідно враховувати притаманні іспанській мові та її діалектам характерні риси.

Не менш важливим у розрізі даного дослідження є взаємозв'язок політики з журналістикою. Політичний дискурс у рамках функціонування в пресі в певній мірі піддається її впливу й зазнає деяких змін. Велику роль у цьому випадку грає насамперед висвітлення в ЗМІ діяльності й урядового, і громадського секторів, важливих суспільно-політичних подій, передвиборчих кампаній, політичних дебатів, мітингів і демонстрацій тощо. Також функціонування політичного дискурсу в пресі може сприяти розвитку демократичних процесів у відповідному суспільстві у випадку, якщо ЗМІ є незалежними, цінують журналістську етику й подають новини в нейтральному ключі та з об'єктивної точки зору, із єдиною метою – проінформувати громадськість, а в деяких випадках також надати людям платформу для обговорення нагальних у поточному часі для суспільства питань.

Фактором, що в однаковій мірі сильно вплинув і на журналістику, і на політику є цифровізація та глобалізація ЗМІ. Сьогодні новини всього світу знаходяться у вільному доступі, а отже, повідомлення в межах політичного дискурсу, що потрапило в інтернет, найімовірніше за все досягне не лише тієї аудиторії, на яку був розрахований. Також і політики, і журналісти мають підлаштовуватися під обмеження, встановлені в різних соціальних мережах, а отже, комунікантам політичного дискурсу доводиться адаптуватися під зміни та винаходити нові шляхи донесення потрібної інформації.

Ураховуючи всі ці фактори, наголошуємо також на важливості розуміння та вивчення лінгвістично-дискурсивних стратегій, що застосовуються задля досягнення поставлених цілей у ході формування політичного дискурсу. Так, на основі низки прикладів використання агітаційної, інформаційно-інтерпретаційної, маніпулятивної, а також стратегій дискредитації, самозахисту й саморепрезентації в іспаномовному політичному дискурсі сучасної преси було виявлено різні способи подання потрібної інформації та повідомлень мовцями з метою здійснити вплив на аудиторію в тій чи іншій мірі. Застосовуючи стратегію агітації, суб'єкт політичного дискурсу має намір переконати адресатів у потрібному твердженні. У такому випадку зазвичай вдаються до тактик оцінювання, обіцянки тощо. Стратегію дискредитації використовують із метою висвітлити опонента в негативному ключі, при цьому вдаючись до тактик вказування на помилки чи вади. Інформаційно-інтерпретаційна стратегія втілюється за допомогою тактик розгляду, прояснення, коментування проблеми з метою проінформувати населення. Стратегія саморепрезентації застосовується мовцями задля висвітлення своїх позитивних якостей, часто задля залучення підтримки їхніх ідей та діяльності. За потреби зберегти репутацію та честь суб'єкти політичної комунікації вдаються до стратегії самозахисту. У разі використання стратегії маніпуляції мовець зазвичай має на меті приховано вплинути на свідомість адресата, озброюючись такими тактиками як навішування ярликів, гіперболізація, підміна фактів і понять тощо.

Проаналізувавши всі вищезгадані аспекти, які стосуються застосування лінгвістично-дискурсивних стратегій в іспаномовному політичному дискурсі сучасної преси, можемо дійти висновку, що вивчення політичного дискурсу та його функціонування в межах різних галузей та суспільств є необхідним задля більш глибокого й комплексного розуміння загального поняття дискурсу як наукового об'єкта, а також визначення його подальшого розвитку в майбутньому, враховуючи здатність дискурсу як окремого явища адаптовуватися під зміни, яких постійно зазнає наш світ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акінчиць Н. Г. Політичний дискурс як об'єкт наукового аналізу. *Культура народів Причорномор'я*. 2007. №107. – с. 72-76.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф. С. Бацевич. – Київ: Академія, 2004. – 342 с.
3. Белова А. Д. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики. Белова А.Д. // *Мовні і концептуальні картини світу* [відп. ред. О. І. Чередниченко]. – К.: Логос, 2004. – №10. – с. 11-16.
4. Бибик С. Колоквіалізація мови преси: нова норма чи саботаж культури спілкування? / С. Бибик // *Культура слова*. – 2013. – Вип. 79. – С. 133-135.
5. Дорофєєва М. С. Прагматична реалізація суб'єкта в політичній промові (досвід контент-аналізу) / М. С. Дорофєєва // *Мовна освіта в контексті Болонських реалій*. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2005. – с. 54-56.
6. Карпчук Н. П. Адресованість в офіційному та неофіційному англійському дискурсі (комунікативно-прагматичний аналіз): Монографія. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2006. – 162 с.
7. Озадовська Л. Мова у контексті діалогу / *Філософська думка*. – 2004. – №3. – с. 22-50.
8. Попова Н. М. Характерні риси іспаномовного політичного дискурсу. *Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference*. London, Great Britain 2020. P. 614-621.
9. Потапенко С. І. Сучасний англійський медіа-дискурс: лінгвокогнітивний та мотиваційний аспекти / С. І. Потапенко. – Ніжин: Видавництво НДУ імені Миколи Гоголя, 2009.
10. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2008. – 712 с.
11. Сотніков А. В. Нарис сучасних досліджень політичного дискурсу: лінгвістичний аспект. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*. Серія «Філологічні науки». 2012. – с. 186-191.

12. Шевченко І. С. Проблеми типології дискурсу / І. С. Шевченко, О. І. Морозова // Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен / Під загальн. ред. Шевченко І. С.: Монографія. – Харків: Константа, 2005. – с. 233-236.
13. Шило С. Б. Комунікативні стратегії і тактики впливу в політичному дискурсі (на матеріалі промови П. Порошенка на прес-конференції «Виклики – 2018») / С. Б. Шило // Лінгвістика. – 2018. – № 1. – С. 154-163.
14. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. / О. В. Яшенкова. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 312 с.
15. Albaladero T. El texto político de escritura periodística: la configuración retórica de su comunicación // *Círculo de lingüística aplicada a la comunicación*. – Madrid: Servicio de Publicaciones de la Universidad Autónoma de Madrid. – 2000. – №1. P. 3-7.
16. Benveniste E. *Problems in general linguistics*. Coral Gables, Fla: University of Miami Press, 1971. 317 p.
17. Carreter, Fernando Lázaro. El idioma del periodismo, ¿lengua especial? *Asterisco*, n° 2, 1990. P. 25-44.
18. Casero, Andreu. El periodismo político en España: algunas características definitorias. *Periodismo político en España: concepciones, tensiones y elecciones*. La Laguna: Sociedad Latina de Comunicación Social, 2012. P. 19-46.
19. Casero-Ripollés, Andreu & Feenstra, Ramón. The 15-M Movement and the New Media: A Case Study of How New Themes Were Introduced into Spanish Political Discourse. *Media International Australia incorporating Culture and Policy*, 2012. 68 p.
20. Dader, J. L. Periodismo político y política del periodismo: imaginando un futuro digno y sostenible. En Berrocal Gonzalo, S. y Campos Domínguez, E. (eds): *La investigación en periodismo político en el entorno de los nuevos medios*. Madrid: SEP, 2012. P. 35-58.
21. Dalen, Arjen. The people behind the political headlines: A comparison of political journalists in Denmark, Germany, the United Kingdom and Spain. *International Communication Gazette*, 2012. P. 464-483.

22. Fuentes Rodríguez, Catalina (ed.): Estrategias argumentativas y discurso político, Madrid: Arco/Libros-La Muralla, 2016. 213 p.
23. Gallardo Paúls, B.: Tiempos de hipérbole. Inestabilidad e interferencias en el discurso político. Valencia: Tirant lo Blanch, 2018. 172 p.
24. Giménez G. Poder, estado y discurso: Perspectivas sociológicas y semiológicas del discurso político-jurídico. México: Universidad Nacional Autónoma de México, 1981. 161 p.
25. Gong Y. Recursos lingüísticos y estrategias discursivas en el discurso político. Universidad Complutense de Madrid, 2017. 393 p.
26. Gutiérrez, Silvia. Discurso político y argumentación. Universidad Autónoma Metropolitana. Ciudad de México, 2006. 11 p.
27. Hallin, Daniel & Mancini, Paolo: Comparing Media Systems. Three models of media and politics. New York, Cambridge University Press, 2004. 342 p.
28. Harris Z. S. Discourse Analysis. Language. 1952. Vol. 28, №1. P. 1. P. 1-30.
29. Instituto Cervantes. El español en el mundo 2023. Anuario del Instituto Cervantes. Madrid: Instituto Cervantes y Bala Perdida Editorial S. L., 2023. 458 p.
30. Karam T. Una introducción al estudio del discurso y al análisis del discurso. Global Media Journal México. 2005. Vol. 2. № 3. P. 1-19.
31. Llamas Saíz, Carmen. Discurso político. Enciclopedia de las ciencias morales y políticas para el siglo XXI / ed. by B. P. García. Madrid: Real Academia de las Ciencias Morales y Políticas, 2020. P. 220-222.
32. Llamas Saíz, C., ed.: El análisis del discurso político: géneros y metodologías. Pamplona: EUNSA, 2018. P. 183-188.
33. Mila, A., Yasuhiro, K., Soengas Pérez, J., & Lara-Aguilar, J. A. Polarización política, populismo y discursos antagónicos en América Latina: análisis de los debates presidenciales de Chile (2021), Colombia (2022) y Brasil (2022). *Marco* (Márketing y Comunicación Política), 2022. 22 p.
34. Núñez Cabezas, Emilio Alejandro. Aproximación al léxico del lenguaje político español. Universidad de Málaga, Servicio de Publicaciones, 2000. 833 p.

35. Núñez, E. A., Guerrero, S. El lenguaje político español, Madrid, España, Ediciones Cátedra, 2002. 467 p.

36. Rodríguez, Laura. El posicionamiento editorial de la prensa española sobre la polarización política. Estudios de Comunicación Política.

37. Tulis J. K. The Rhetorical presidency / J.K. Tulis. – Princeton: Princeton University press, 1998. 224 p.

38. Ukka I. T. I. THE ROLE OF THE MEDIA IN A DEMOCRATIC COUNTRY. International Journal of Applied Research in Social Sciences. 2020. Vol. 1, no. 6. P. 228-236.

39. Villanueva Orellana, Mirko Jano. Lenguaje periodístico digital en los medios electrónicos www.ancashnoticias.com y www.huaraznoticias.com-Huaraz 2021. 2022. 135 p.

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

40. Diccionario de la lengua española. URL: <https://dle.rae.es/discurso>

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Al menos 14 muertos tras una oleada de ataques ucranianos contra el sur de Rusia. Periódico ABC MADRID 31-12-2023.

2. Blinken asegura en Kiev que la ayuda militar estadounidense marcará «una gran diferencia» en el frente. *El País*. URL: <https://elpais.com/internacional/2024-05-14/blinken-visita-por-sorpresa-kiev-para-renovar-el-apoyo-de-ee-uu-a-zelenski.html> (дата звернення: 14.05.2024)

3. Califican de genocidas efectos de política de EEUU contra Cuba. *Prensa Latina*. URL: <https://www.prensa-latina.cu/2024/05/22/califican-de-genocidas-efectos-de-politica-de-eeuu-contra-cuba/> (дата звернення: 22.05.2024)

4. Cuáles son los carteles de la droga que han crecido durante el sexenio de AMLO, según Financial Times. *infobae*. URL: <https://www.infobae.com/mexico/2024/05/22/cuales-son-los-carteles-de-drogas-que-han-crecido-durante-el-sexenio-de-amlo-segun-financial-times/> (дата звернення: 22.05.2024)

5. Darién: ¿En qué consiste el plan del presidente electo de Panamá para cerrar la muy transitada y peligrosa ruta migratoria? *El Comercio*. URL: <https://elcomercio.pe/mundo/centroamerica/darien-podra-el-presidente-de-panama-jose-raul-mulino-cerrar-una-de-las-rutas-migratorias-mas-transitadas-en-que-consiste-el-plan-de-panama-para-cerrar-el-darien-colombia-estados-unidos-inmigracion-inmigrantes-migracion-noticia/> (дата звернення: 14.05.2024)
6. Discurso de Andrés Manuel López Obrador, Presidente de los Estados Unidos Mexicanos. *Gobierno de México*. URL: <https://www.gob.mx/presidencia/articulos/discurso-de-andres-manuel-lopez-obrador-presidente-de-los-estados-unidos-mexicanos?idiom=es> (дата звернення: 14.05.2024)
7. Discurso del presidente del Gobierno, Pedro Sánchez, ante la Rada de Ucrania. *Presidencia española del Consejo de la Unión Europea*. URL: <https://spanish-presidency.consilium.europa.eu/es/noticias/discurso-pedro-sanchez-rada-ucrania/> (дата звернення: 21.05.2024)
8. Donald Trump ataca brutalmente a los inmigrantes mexicanos en Ohio: «No son personas... son animales». *Marca*. URL: <https://us.marca.com/actualidad/2024/03/18/65f84498ca4741177f8b4581.html> (дата звернення: 16.05.2024)
9. El Gobierno de Ecuador lamenta las inundaciones en Brasil y descarta víctimas ecuatorianas. *SWI swissinfo.ch*. URL: <https://www.swissinfo.ch/spa/el-gobierno-de-ecuador-lamenta-las-inundaciones-en-brasil-y-descarta-v%C3%ADctimas-ecuatorianas/77063149> (дата звернення: 14.05.2024)
10. El PP señala al ministro Óscar Puente como responsable de la crisis con Argentina. *La Vanguardia*. URL: <https://www.lavanguardia.com/politica/20240521/9662406/pp-senala-ministro-oscar-puente-responsable-tesis-argentina.html> (дата звернення: 22.05.2024)
11. España reconocerá a Palestina como Estado el 28 de mayo junto a Noruega e Irlanda. *La Vanguardia*. URL: <https://www.lavanguardia.com/politica/20240522/9664694/espana-reconocera-palestina-28-mayo.html> (дата звернення: 22.05.2024)

12. Es indudable que ha habido cambios en el país, dice AMLO. *El Universal*. URL: <https://www.eluniversal.com.mx/nacion/es-indudable-que-ha-habido-cambios-en-el-pais-dice-amlo/> (дата звернення: 14.05.2024)

13. Hungría | Viktor Orbán dice que Ucrania está «a años luz» de entrar en la Unión Europea. *Euronews*. URL: <https://es.euronews.com/2023/11/19/hungria-viktor-orban-dice-que-ucrania-esta-a-anos-luz-de-entrar-en-la-union-europea> (дата звернення: 22.05.2024)

14. La petición del fiscal de la Corte Penal Internacional de órdenes de arresto causa la indignación de Israel y la condena de Hamas. *El Mundo*. URL: <https://www.elmundo.es/internacional/2024/05/20/664b2fbee4d4d8ad738b4599.html> (дата звернення: 21.05.2024)

15. Lea aquí el discurso íntegro de Pedro Sánchez. *El País*. URL: <https://elpais.com/espana/2024-04-29/lee-aqui-el-discurso-integro-de-pedro-sanchez.html> (дата звернення: 14.05.2024)

16. Llegó la hora de instalar el interdicto romano, «Inandipleti non est adimplendum». *Aporrea*. URL: <https://www.aporrea.org/internacionales/a327591.html> (дата звернення: 22.05.2024)

17. Los bloques de derecha e izquierda muestran sus grietas y no dejan claro cómo desbloquear España. *RTVE*. URL: <https://www.rtve.es/noticias/20191105/candidatos-muestran-grietas-a-derecha-izquierda-no-dejan-claro-como-desbloquear-espana/1988140.shtml> (дата звернення: 14.05.2024)

18. Meloni quiere controlar la prensa. *El País*. URL: <https://elpais.com/opinion/2024-05-14/meloni-quiere-controlar-la-prensa.html> (дата звернення: 14.05.2024)

19. Mensaje del Secretario General con motivo del Día Internacional de los Pueblos Indígenas. *Naciones Unidas en Perú*. URL: <https://peru.un.org/es/240702-mensaje-del-secretario-general-con-motivo-del-d%C3%ADa-internacional-de-los-pueblos-ind%C3%ADgenas> (дата звернення: 14.05.2024)

20. Mercenarios de países de la OTAN atacan Belgorod. *Aporrea*. URL: <https://www.aporrea.org/internacionales/a331050.html> (дата звернення: 22.05.2024)

21. Milei en Davos: el discurso completo. *El Grand Continent*. URL: <https://legrandcontinent.eu/es/2024/01/18/milei-en-davos-el-discurso-completo/> (дата звернення: 14.05.2024)
22. Netanyahu tacha de «nuevo antisemitismo» el anuncio de una orden de detención de la CPI. *Euronews*. URL: <https://es.euronews.com/2024/05/21/netanyahu-tacha-de-nuevo-antisemitismo-el-anuncio-de-una-orden-de-detencion-de-la-cpi> (дата звернення: 22.05.2024)
23. Nicolás Maduro afirma que la única opción de Occidente «es negociar la paz» con Rusia. *El Comercio*. URL: https://elcomercio.pe/mundo/venezuela/guerra-rusia-ucrania-nicolas-maduro-afirma-que-la-unica-opcion-de-occidente-es-negociar-la-paz-con-vladimir-putin-kharkiv-venezuela-volodymyr-zelensky-vovchansk-belgorod-ultimas-noticia/?ref=ecr#google_vignette (дата звернення: 16.05.2024)
24. Oleksii Danilov, secretario de Seguridad Nacional de Ucrania: «Tendremos un año difícil, pero seguiremos hasta la victoria». *RTVE*. URL: <https://www.rtve.es/noticias/20240224/oleksii-danilov-secretario-seguridad-ucrania/15982420.shtml> (дата звернення: 16.05.2024)
25. Rusia llevará ante la justicia a terroristas ucranianos. *Prensa Latina*. URL: <https://www.prensa-latina.cu/2024/02/10/rusia-llevara-ante-la-justicia-a-terroristas-ucranianos/> (дата звернення: 14.05.2024)
26. Sánchez recurrirá al comodín de la «máquina del fango» para intentar desactivar el caso Begoña en el Congreso. *El Debate*. URL: https://www.eldebate.com/espana/20240515/sanchez-recurrira-comodin-maquina-fango-intentar-desactivar-caso-begona-congreso_197066.html (дата звернення: 15.05.2024)
27. Sunak adelanta al 4 de julio las elecciones en Reino Unido. *20 Minutos*. URL: <https://www.20minutos.es/noticia/5285674/0/maxima-expectacion-reino-unido-sunak-podria-convocar-hoy-elecciones-para-julio/> (дата звернення: 22.05.2024)

28. Ucrania pide sin éxito a España radares para paliar los bombardeos de Rusia. *El Periódico*. URL: <https://www.elperiodico.com/es/politica/20240514/ucrania-pide-exito-espana-radares-102332869> (дата звернення: 16.05.2024)

29. Un diputado opositor venezolano habló de la persecución a las mujeres en Irán y el chavismo quiere sancionarlo. *infobae*. URL: <https://www.infobae.com/venezuela/2024/05/22/un-diputado-opositor-venezolano-hablo-de-la-persecucion-a-las-mujeres-en-iran-y-el-chavismo-quiere-sancionarlo/> (дата звернення: 22.05.2024)

30. Venezuela contabilizó 42 femicidios en el primer trimestre de 2024. *infobae*. URL: <https://www.infobae.com/venezuela/2024/05/21/venezuela-contabilizo-42-femicidios-en-el-primer-trimestre-de-2024/> (дата звернення: 22.05.2024)

RESUMEN

Este trabajo investiga las estrategias lingüísticas y discursivas utilizadas en el discurso político en español de la prensa contemporánea. En el transcurso del análisis, se definen y revelan el concepto de discurso, las características y funciones generales del discurso político, y los rasgos específicos del discurso político en español. El artículo subraya la importancia de comprender y profundizar en el análisis del discurso político y de las estrategias lingüísticas y discursivas ampliamente utilizadas en él, lo que resulta crucial para una comprensión más profunda del discurso como concepto científico. También hace hincapié en la importancia de comprender cómo se adapta el discurso político a los cambios, factor necesario para predecir su evolución futura. Se destaca la naturaleza dinámica del discurso político y su papel a la hora de influir en la opinión pública.

El objetivo principal del artículo es identificar y analizar las estrategias lingüísticas y discursivas del discurso político en español presentado en la prensa contemporánea, los detalles y matices de su uso, y determinar los fines para los que los hablantes utilizan las estrategias con el fin de profundizar en la comprensión del discurso político y los medios utilizados por los actores de la comunicación política y los medios de comunicación para transmitir los mensajes deseados a la audiencia, y contribuir a profundizar en el estudio del discurso político como objeto científico.